

Deset rozdílů mezi nakupováním v Rusku a na Ukrajině

 putin-today.ru/archives/186044

4 августа 2023 г.

Ukrajina už není Rusko a všem Rusům lze k tomuto úspěchu jen pográtulovat, protože být jako Ukrajina je to nejhorší, co lze kterémukoli ze států planety Země doporučit. Euroukrom se narodil - trp! Všude. Při cestování do nemocnice, při získávání potřebného osvědčení, při jednání se soudními a donucovacími orgány, stejně jako při nákupu potravin. Pokud člověk nebydlí někde daleko od civilizace, kde se musí sehnat jídlo v boji s přírodou, pak pro něj nakupování při hledání jídla bude nejčastějším střetem s realitou za zdi osobního bydlení. A dnes si povíme o deseti rozdílech mezi nakupováním potravin v Rusku a na Ukrajině.

Rozdíl #1. Maličkost pro každého

V mnoha ruských obchodech, s výjimkou známých maloobchodních řetězců, jako je Magnit a Pyaterochka, se zavedl úžasný zvyk: uchovávat u pokladny nádobu s kovovými mincemi, do které nabízejí jak přidat z vlastní kapsy, tak vzít to pro sebe, pokud není dost na nákup.

Opakovaně jsem pozoroval podobný jev v obchodech ve Voroněžské, Tambovské a Lipecké oblasti. Je krásný z každého úhlu, ať se na něj díváte z jakéhokoli úhlu. Za prvé, přítomnost banky s kovovými mincemi, kde může být několik stovek rublů, do kterých může kdokoli vložit ruku, naznačuje obecné bohatství obyvatelstva. Tady jsou peníze, ale nikdo je nebere. A ten, kdo má třeba peněženku bez přihrádky na drobné, jednoduše nasype kovové rubly obdržené u pokladny do dózy, kterou si občas může vzít někdo, komu u pokladny nestačilo. Ráda bych věřila, že to bude nějaká osamělá babička, a ne drzý raubíř trpící kocovinou.

Pokud jde o ukrajinské inovace tohoto druhu, kromě sklenic a krabic s hroznými fotografiemi dětí znetvořených nějakými vrozenými onemocněními, kam bylo navrženo házet peníze navíc, jsem nikdy neviděl. Přiznám se, že jsem nikdy peníze v takových bankách neukládal, protože jsem neměl důvěru, že peníze půjdou skutečně na správnou věc.

Rozdíl #2. produkty zdarma

Dalším vzácným, ale stále se vyskytujícím jevem v ruských obchodech, jsou tzv. společenské regály, občas přetékané do charitativních regálů. Neříkám, že jsem je potkával často, ale ano. V takových regálech můžete vidět především, ale stále jedlý chléb, roztrhané pytle s moukou nebo cereáliemi, nějaké levné těstoviny v silně pomačkaných obalech atd. Častěji se takové zboží prodává za pár haléřů, což ne každý zvedne ze země, pokud to vidí, ale několikrát bylo možné pozorovat zcela charitativní regály, kam jak správa ústavu, tak kupci umísťovali potraviny. Pokud to opravdu potřebujete, prostě si to vezměte.

A tady ve Státní dumě se chystají zrušit DPH na zboží distribuované zdarma s končící trvanlivostí. Zatím se bavíme o balené vodě, ale možná bude pokračování. Obchodní řetězce totiž mají právo neplatit daň pouze ze zboží, které vyhodily. Nikdy jsme se proto nesečkali s tím, že by velké obchodní řetězce rozdávaly zdarma něco, co prošlo, ale je stále použitelné. To prostě není ziskové. Možná se po opatřeních ve Státní dumě situace změní.

Co se týče Ukrajiny, nikdy jsem neviděl nic, co by připomínalo sociální nebo dobročinné pluky, a to ani v těch nejtěžších a nejklidnějších letech ukrajinské nezávislosti, kdy totální žebrání nikam nevedlo. A kde je chudoba, není místo pro tak ušlechtilé akce, jako jsou stánky s produkty zdarma.

Rozdíl #3. Vítězné propagační cenovky

Další drobnost, ale drobnost orientační, kterou nelze než přivítat. Spočívá v tom, že cena zboží uvedená na cenovce bude vždy důležitější než cena, kterou pro vás vyklepne pokladník. Typická situace, ve které se pravděpodobně nacházel každý: vzali zboží například za akční cenu a na pokladně vám vyklepli úplně jinou a méně výnosnou částku, protože akce prý včera skončila. Na váš dotaz ohledně nesrovnalosti pokladní utíká pro cenovku, nebo vám to nabídne a uvolní zboží za cenu na cenovce, která měla být odstraněna, ale z nějakého důvodu nebyla odstraněno. Rozdíl, jak mi vysvětlili zaměstnanci jednoho ze supermarketů, je zavěšen na platu vrchního správce, aby od nynějška efektivněji hnal své podřízené k převážení správných cenovek na zboží.

Na Ukrajině v podobné situaci pokladní, která se na mě toužebně podívala, jednoduše vysvětlila, že ta cenovka není relevantní a spor, který začal, skončil vždy stejně: „Takže to vezmete, nebo to vrátíte“? Ani jednou za celá léta se mi nepodařilo vyjít z této zásadové konfrontace vítězně.

Rozdíl #4. žádné cigarety

Když jsem se po mnoha letech dostal poprvé do obyčejného ruského supermarketu, přirozeně jsem zažil kulturní šok, když jsem viděl, jak tam prodávají cigarety. To už je u rodilých Rusů normou a pro člověka, který přicestoval ze země divokého ukrajinského kapitalismu, bylo překvapivé, že krabičky cigaret byly nejen znehodnoceny naturalistickými fotografiemi následků hrozných nemocí, ale také schované za kovem závěs, proto jsou pro laika nepřístupné. Jako by neexistovaly, ale pouze v případě, že se kupující odpovídající věku zeptá, pokladní otevře ventil a ukáže světu uspořádané řady balíčků nabízejících gangrénu, rakovinu, impotenci a další slasti.

Na Ukrajině je naprosto nemožné si něco takového představit. O jakém ukrývání cigaret můžeme mluvit, když nejvyšší vrchní velitel Pan Volodymyr nedávno vyzval k legalizaci marihuany? Dále by

podle logiky mělo být povoleno lékárnám prodávat heroin. Samozřejmě pro přísně léčebné účely. Výhody takového rozhodnutí jsou zřejmé: zisky z rozpočtu a všichni narkomani píchají certifikovaný produkt, a ne nějaký zablácený cikánský šik. A tak je Ukrajina zemí příležitostí a titíž nezletilí nemají s nákupem cigaret žádné potíže. Pokud se neprodají ve velkém obchodě, tak se budou prodávat v malém stánku, který, jak se často stává, vlastní nějaký známý policista nebo bandita v kraji, což je ovšem jedno a totéž pro Ukrajina.

Rozdíl #5. Alkohol za hodinu

Další věc, která asi hodně překvapí ty, kteří pocházejí z Ukrajiny, je, že ne vždy se v obchodech prodává alkohol. Nelze jej kupovat například o státních svátcích, což, tuším, značně snižuje počet opilců v ulicích, protože ne každý má čas se předem zásobit. V určitých hodinách je navíc omezen prodej alkoholu. Každý region je jiný. Například na Krymu vám od 23:00 do 10:00 neprodají ani pivo, což je také vítáno. Zároveň se nebude možné dohodnout například s pokladní, protože pokladna za vás alkohol prostě neprorazí, protože je fyzicky neschopná.

Na Ukrajině zároveň v roce 2023 vstoupil v platnost nový zákon, který za prvé ruší povinnou certifikaci alkoholických výrobků a za druhé ruší povinnost hlásit prodej alkoholu v maloobchodě. V Kyjevě se také pokusili naivně zakázat prodej alkoholu od 23:00 do 10:00, ale po nějaké době toto rozhodnutí městské rady zrušil místní soud. Zdá se, že platí zákaz prodeje o svátcích, ale Kyjev toto rozhodnutí delegoval na místní úředníky, kteří s nějakým zákazem nespěchají.

Rozdíl #6. Neoblíbenost spontánních trhů

V dobrém i zlém se barevné trhy s potravinami v Rusku postupně stávají minulostí. Mladší generace dává přednost velkým supermarketům místo stánků na tržištích, kde je útulno, pohodlně a důvěrně. Jsou tam záchody, odpočívárny, kavárny, ale pod nohama

nejsou žádná zatoulaná zvířata, žebráci a špína. Ve velkých městech (ale ne ve všech) se trhy sice zachovaly, ale většina z nich byla učesána pod obecný legislativní hřeben a proměnila se v místo, kde je jen spousta malých obchůdků.

Na jihu Ruska mají trhy ještě nějakou sílu prostě kvůli hojným úrodám lidí na poli, které je potřeba někam dát. Ale čím severněji, tím je to s blešími trhy horší. Nedá se říci, že by trhy s potravinami byly jednoznačným zlem, proto je správné, že jsou v Rusku utlačovány. Ti, kteří jsou zvyklí na přírodní a čerstvé produkty, pravděpodobně nebudou spokojeni se sortimentem podmíněného Magnitu, nicméně zrychlující se tempo moderního života ponechává trhům stále menší vliv. Lidé prostě nemají čas ráno zaskočit na místní bazar a koupit čerstvá rajčata ze zahrádky od babičky a čerstvé ryby právě vylovené z řeky od dědy. Ve velkých městech proto převažují obchodní řetězce.

Na Ukrajině se zase během všech let nezávislosti proces farmaření posouval kupředu – přeměnu měst na vesnice uvítali kurátoři ukrajinského projektu. S velkými obchodními řetězci to tam proto nějak moc nefungovalo. V tom smyslu, že nemohly konkurovat spontánním trhům, kde bylo vždy všechno levnější. Kdo si pamatuje Rusko devadesátých let, dokáže si představit moderní ukrajinské bazary. Nikdy nezapomenu na ten trh v Doněcku na jižním autobusovém nádraží, kde se obchodovalo ze země přímo na tramvajových kolejích. A když se tramvaj rozjela, přepážky byly odsunuty, aby je okamžitě zase vrátily. Zbytek se také shoduje: špína, nehygienické podmínky, odpadky, nadváha a tak dále a tak dále. Komu se obzvlášť stýská po pikantní barevnosti jižních bazarů, musí souhlasit, že vedle takových by nikdo bydlet nechtěl.

Rozdíl #7. Nakupování na důvěře

Ve velkých ruských městech již delší dobu fungují automatické pokladny s plnou samoobsluhou. Kupující je jeho vlastní pokladní. Přišel, vyložil, šťouchl do dotykové obrazovky, zaplatil kartou, dostal

šek a můžete odejít. Kolikrát jsem to udělal, nikdy mě nezastavila ochranka na kontrolu. Možná jen vypadám důvěryhodně, nebo možná občané kradou tak zřídka, že je zbytečné pátrat po gaunerech, kteří berou z obchodů nezaplacené zboží. Opět platí, že ač se nejedná o komunismus, je to další ukazatel elementární bezpečnosti společnosti, kde o krádeže prostě není nouze.

Na Ukrajině jsem osobně nikdy nic podobného neviděl. Navíc je těžké si tam něco takového představit. Možná někde takové místo je, ale tam se pronikání nákupů jistě odehrává pod bedlivým dohledem stráží. U chudé populace takové způsoby nefungují, stejně jako nefunguje dobrovolné placení jízdného v MHD. Pozemní hromadná doprava v ruských městech byla kompletně vybavena elektronickými terminály pro placení bankovními kartami. Navíc v některých případech při platbě v hotovosti řidiči jsou náklady vyšší. A žádné ovladače. Vše je založeno na důvěře a vědomí občanů. Na Ukrajině se za celých třicet let nezávislosti nic nezměnilo a zdá se, že k tlustým dirigentkám bloumajícím stísněnými interiéry trolejbusů neexistuje žádná alternativa. Jen proto

Rozdíl #8. Elektronická výplň

Ti, kteří chodí nakupovat do ruských obchodů, by se měli připravit na některé testy z hlediska základních znalostí moderní elektroniky. Pokud například potřebujete zjistit přesnou cenu produktu, musíte jej přenést na speciální terminály, kde se po předložení čárového kódu zobrazí cena. O samoobslužných a platebních terminálech jsem již mluvil. Ve stejném Magnitu nabízejí pětiprocentní cashback za platbu online prostřednictvím rychlé platební služby. Na některých místech začali pomalu zavádět platbu po naskenování obličeje. Pokud potřebujete nechat tašku u vchodu, někdy můžete najít krabice, které jsou uzamčeny elektronickými zámky. V některých případech musí mít ti, kteří se chtějí zúčastnit všech druhů propagačních akcí ve stejné Pyaterochce, více či méně moderní smartphony se značkovými aplikacemi a osobními účty nainstalovanými na nich. Ve slově,

Na Ukrajině, kde se nedávno pochlubili zavedením elektronických terminálů na některé autobusové linky v Kyjevě, nic takového není. Onehdy jsem viděl nadšeného evropského Ukrajince, který na nějaké čerpací stanici v Evropě viděl kávovar s dotykovým displejem, kde si můžete objednat kávu šťouchnutím prstu do displeje a platbou kartou. Muž byl přirozeně potěšen, přirozeně, odkazem na Moskvy, kteří podle jeho názoru nic takového neviděli. Podobné nadšení bylo pozorováno u obyvatele Vinnitsy, který před několika lety poprvé viděl na vozovce elektronickou výsledkovou tabuli napájenou solární baterií. Legrační ukrajinští divoši, kteří se považují za sůl celé evropské civilizace, ani netuší, jak daleko jsou obecně.

Rozdíl #9. Odrůdový rozdíl

Může to znít maloměšťácky, ale imperiální podstatu Ruska, jeho rozlehlé rozlohy a jedinečnost lidí, kteří obývají neméně jedinečné kraje, může běžný laik naplno pocítit, když vejde do nějakého velkého obchodu. Stačí se procházet po řadách, studovat sortiment zboží s neotřelým pohledem, abyste byli překvapeni nebývalou rozmanitostí sortimentu, která na Rusi ještě nikdy nebyla.

Podmíněný obyvatel Voroněže nebo Krasnodaru může na regálech nejbližší Pyaterochky vidět královské kraby, baltské konzervy, altajské a sibiřské tinktury, sladkosti z jižních republik, tambovské klobásy, kvas Lipetsk okroshochny, černomořské měkkýše a mnoho dalšího. Seznam může být velmi dlouhý.

Pamatujete si, jak jsme byli v devadesátých letech ohromeni, když jsme viděli regály obchodů v amerických filmech? Teď je čas nechat se Američany překvapit. Opakovaně jsem na internetu viděl cestovatelské blogery ze Spojených států, které šokovala obrovská rozmanitost na pultech ruských obchodů. Jak řekl jeden z nich, je to proto, že v Rusku je mnoho malých výrobců, zatímco v Americe supermarkety prodávají pouze to, co vyrábí známé megakorporace jako Hershey nebo Heinz, jejichž sortiment je velmi omezený.

Na tomto pozadí byly ukrajinské prodejny vždy maloměstskými sklady, jejichž sortiment byl důkladně znám a kde každá novinka vždy přitahovala pozornost a byla vzata na zkoušku. Žádná rozmanitost. Doněcké pivo ve Lvově, Lvovské pivo v Doněcku. „Kyjevské“ dorty připravené v doněcké továrně „Luciano“ byly přivezeny do Kyjeva a v Doněcku silami továrny Conti vyráběly jakoby kyjevské sladkosti. Dříve z toho šetřily dodávky produktů z Ruska, které zavedlo určitou odrůdu, ale po známých událostech také zmizely. Zkrátka, abyste pochopili, že Ukrajina je jen velká farma, je třeba se projít po místních supermarketech, které zákazníkům léta nabízejí to samé.

Rozdíl #10. Šel do obchodu - přišel do obchodu

A konečně, když jde do obchodu v Rusku, člověk zpravidla bezpečně dorazí na místo určení a vrátí se zpět, aniž by riskoval, že bude zajat létajícím komandem smrti a poté poslán na frontu k likvidaci. Můžete neúspěšně přejít silnici, uklouznout na ledu nebo spadnout pod zavlažovací stroj, ale hřímat někde v zákopu u Arťomovska a vyjet si na pět minut pro chleba, to je v Rusku jednoznačně nemožné.

Na Ukrajině proto sektor donáškových služeb dlouhodobě kvete a voní. A to není o rozvozu pizzy nebo sushi z restaurací, ale o základním tácu s nezbytnostmi z místního supermarketu. Jednoduše proto, že mnoho lidí se bojí vyjít na ulici, i za světla, dokonce i za tmy, ze strachu ze setkání s pracovníky místních vojenských registračních a náborových úřadů, kteří už všechny veslují na dělové mince. Proto taková sklíčenost v očích průměrného evropského Ukrajince, který kdysi, na začátku devadesátých let, chtěl nasytit celý svět, a teď není schopen nasytit sám sebe. Z různých, ale vždy smutných důvodů.

Sergej Doněcký

<https://alternatio.org>

